

[Erna Sørensen.]

givningskontor eller noget lignende, kan jeg ikke tage stilling til i dag, men det forekommer mig, at disse opgaver må kunne løses uden oprettelsen af nye institutioner; i København har vi mødrehjælpen, og vore socialkontorer har embedsmænd, som må have den pligt at kunne give oplysning og vejledning. Jeg har også hørt, at man forskellige steder i provinsen har brugt socialrådgivere som enkekonsulenter, og det vil være det rimeligste, at man bruger, hvad man har i øjeblikket, og ikke tænker på at lave nye institutioner. Den højtærede minister vil måske svare mig, at noget sådant er heller ikke foreslået i lovforslaget, men det er det, der er givet udtryk for i betænkningen, og derfor nævner jeg det.

Jeg glæder mig til behandlingen af denne sag, således at vi forhåbentlig kan få en ny lov om enkepensionering til foråret 1959, og jeg giver mit tilsagn til en velvillig behandling af de forskellige problemer i udvalget.

Baunsbak-Jensen: Vi takker den højtærede socialminister for lovforslaget.

Jeg vil først sige, at det har rørt mig, da jeg begyndte at beskæftige mig med denne sag, at vi ikke før 1. maj 1955 havde nogen lovgivning i Danmark, som sikrede egentlig underholdshjælp til enlige kvinder, herunder også enker, der ikke kunne få folkepension. De havde eventuelt fire andre muligheder, nemlig sygekassehjælp, invaliderente, arbejdsløshedsunderstøttelse eller ulykkesforsikringserstatning, men ellers var de henvist til kommunehjælp.

I øjeblikket har vi § 282 i lov om offentlig forsorg, der på tre områder hjælper enkerne, dels med en større overgangshjælp end efter de normale regler i forsorgsloven, dels med en underholdshjælp, der dog er begrænset af trang og også begrænset i størrelse, og endelig er der uddannelseshjælpen, som skal sætte disse kvinder i stand til at forsørge både sig selv og deres børn ved eget arbejde.

Jeg understreger, at disse bestemmelser, navnlig uddannelseshjælpen, kun i særdeles begrænset omfang har været benyttet, fordi folk ikke har vidst, de eksisterede.

Det må yderligere nævnes, at der findes særordninger for visse grupper i samfundet,

som gør, at en række enker vil kunne klare sig, medens lovforslaget tager sigte på at hjælpe kvinder, som ikke kommer ind under disse særordninger. Det er kvinder, der bliver enker efter deres fyldte 55. år, og dem, der bliver det efter det fyldte 45. år, hvis de efter ægtefællens død har forsørgerpligt over for eller bidrager til forsørgelsen af to eller flere børn under 18 år, samt enker, der har modtaget løbende underholdshjælp efter lovforslagets § 15. Jeg vil understrege, at disse enker er de dårligst stillede, vi har med at gøre.

Pensionen bliver efter lovforslaget på størrelse med folkepensionen, men min gruppe mener ikke, det er rigtigt, og vil gerne have undersøgt nærmere i udvalget, om man skal benytte andre indtægts- og formuegrænser ved fastsættelse af enkepension end ved fastsættelse af invalide- og folkepension. Jeg anser det for aldeles afgørende, som det også er blevet sagt af tidligere ærede ordførere, at der gøres alt for at hjælpe denne gruppe til at få et godt arbejde. Den bedste måde at komme ud over et dødsfalds chokvirkning og sorgen derpå er at få noget at bestille. Naturligvis vil mange, der bliver enker, når de er oppe i 50erne, have vanskelighed ved at komme ind på arbejdsmarkedet.

I enkepensionsudvalgets betænkning findes et fortrinligt afsnit om rådgivning af enligblevne kvinder, og i forslaget lægges vægt på at hjælpe kvinderne til omskoling og uddannelse. Jeg har meget stor respekt for det arbejde, Dansk Kvindesamfund har gjort på dette punkt for at få uddannet de kvinder, som bliver enker i en sen alder eller enligstillede i det hele taget. Jeg anbefaler meget, at der bliver udarbejdet en pjece, som sendes til alle enker, når dødsfald anmeldes. Her må gøres klart rede for enkeres rettigheder og de myndigheder, som vil hjælpe dem. Det kan ikke nytte, at vi laver en række gode foranstaltninger for denne gruppe, hvis de pågældende personer ikke ved, hvad der kan gøres, og hvorledes de skal få denne hjælp.

Forbløffende mange enker bliver af gode grunde forstenede, ikke mindst ved pludseligt dødsfald, og forsømmer muligheden for at opnå den hjælp og de goder, samfundet stiller til rådighed. Derfor må der uddannes socialrådgivere, måske specielt til at tage